

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การสร้างอัตลักษณ์ใหม่ของกลุ่มผู้ติดเชื้อและผู้ได้รับผลกระทบ
จากโรคเอดส์

ผู้เขียน พระสิทธิชัย บุญก้อน

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลิสุวรรณ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมของกลุ่มผู้ติดเชื้อและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ และการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ของกลุ่มผู้ติดเชื้อและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ โดยดำเนินการศึกษากลุ่มประสานใจ บ้านหัวริน ตำบลทุ่งสะโตก อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ทำการศึกษา โดยการสัมภาษณ์ และสังเกตกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนอย่างใกล้ชิด ข้อมูลได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์ตามเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ วิเคราะห์และนำเสนอโดยการบรรยาย ผลของการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

การเคลื่อนไหวทางสังคมของกลุ่มผู้ติดเชื้อและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ สามารถสรุปได้ว่า เพราะผู้ติดเชื้อและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ต้องการให้สังคมและชุมชนเกิดการยอมรับ โดยกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่ทางกลุ่มผู้ติดเชื้อได้ทำการเคลื่อนไหวประกอบด้วยความมุ่งมั่น และพยายามที่จะเสนอความเป็นตัวตนให้สาธารณชนรับรู้ ประการต่อมาคือเป็นการเคลื่อนไหวเพื่อช่วงชิง นิยาม และความหมายใหม่ให้กับตนเอง หรืออีกนัยหนึ่งคือเป็นการเคลื่อนไหวเรียกร้องเพื่อสร้างวาทกรรมที่พึงประสงค์ให้กับตนเอง

การแสดงอัตลักษณ์ของผู้ติดเชื้อและผู้ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์กลุ่มประสานใจ ในระยะแรกนั้น ได้รับการต่อต้านจากสังคมพอสมควร แต่ได้รับการช่วยเหลือจากทางวัดทุ่งสะโตก ที่อนุญาตให้ใช้สถานที่ในการทำกิจกรรมของกลุ่ม ซึ่งมีทั้งกิจกรรมเกี่ยวกับ

การดูแลรักษาสุขภาพของผู้ติดเชื้อและผู้ได้รับผลกระทบ การส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนมีอาชีพเสริม ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเพณีในชุมชน ทำให้คนในชุมชนเริ่มให้การยอมรับและเข้าใจผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีมากขึ้น เป็นการแสดงอัตลักษณ์ของกลุ่มผู้ติดเชื้อและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ต่อคนในสังคม โดยแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะดำรงชีวิตของตนในสังคมตามที่ตนต้องการและสังคมต้องยอมรับ ผ่านกิจกรรมที่ช่วยเหลือทั้งสมาชิกในกลุ่ม คนยากไร้ในสังคม และกิจกรรมในชุมชน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากวัดในท้องถิ่น ในฐานะสถาบันศาสนา หน่วยงานทางราชการและองค์กรเอกชนเป็นอย่างดี ทำให้ความรู้สึกที่เคยดูถูก หรือรังเกียจได้หายไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title New Identity Construction of HIV/AIDS Infected and Affected Groups

Author Pha Sittichai Boonkon

Degree Master of Education (Nonformal Education)

Thesis Advisor Assoc. Prof. Dr. Chukiatt Leesuwana

ABSTRACT

The objectives of this thesis were to study the social movement process of the HIV/AIDS infected and affected groups, and the new identity construction of those people. The researcher studied the “cooperating mind group” Ban Hua Rin, Toongstak sub-district, Sanpatong district, Chiang Mai province. Data were collected by the use of key informant interviews and observations. The collected data were examined, then, identified according to the issues, grouped for further analyses and descriptively presented.

The research results were as follows.

The social movement process of the HIV/AIDS infected and affected groups could be synthesized as that those group members wanted a social and community acceptance. The social movement process's components consisted of intension and trials to present themselves to the public. They used their movement as a tool to take over, define and construct the new meaning for themselves. In other words, they used the movement to construct new expected communicable words for themselves.

The HIV/AIDS infected and affected groups found that there was a social resistance, when it showed its identity within the “Cooperating mind group” at the initial stage. The group members were assisted by Satok temple by allowing them to use the temple premise for their activities. Those were to take care of the HIV/AIDS infected and affected people’s health, promote their supplementary occupations and the community traditions. As a consequence, the community members began to accept those group members and understand them much better. This could be the way to show their identity in order to determine the way to live in this society as they wish among the social acceptance. This determination was stated through various activities that assisted the group members, the poor and community activities with cooperation from the religious institute, private and government organizations. This means helped cleaning the hard feeling from being looked down upon by the others away.



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ

ก

บทคัดย่อภาษาไทย

ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ฉ

สารบัญ

ช

บทที่ 1 บทนำ

- ที่มาและความสำคัญของปัญหา

1

- วัตถุประสงค์ของการวิจัย

4

- ประโยชน์ที่ได้รับ

4

- ขอบเขตการวิจัย

5

- นิยามศัพท์เฉพาะ

7

บทที่ 2 แนวคิดในการวิจัย

- แนวคิดด้านอัตลักษณ์

8

- แนวคิดการเรียนรู้

12

- แนวคิดการเคลื่อนไหวทางสังคม

16

- เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

19

- กรอบแนวคิดในการวิจัย	
23	
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	
- การศึกษาข้อมูลด้านเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
- แหล่งข้อมูลในการวิจัย	
25	
- การสร้างความคุ้นเคยและการแนะนำตัว	
27	
- การเก็บรวบรวมข้อมูล	
28	
- การตรวจสอบข้อมูล	
30	
- การวิเคราะห์ข้อมูล	
30	
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ส่วนที่ 1 บริบทชุมชน	
32	
- ชุมชนตำบลทุ่งสะโตก	
32	
- ชุมชนบ้านหัวริน	
34	
ส่วนที่ 2 กระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมของกลุ่มผู้ติดเชื้อ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์	
48	
- สถานการณ์เอดส์ในชุมชนบ้านหัวริน	50
- ประวัติความเป็นมาของกลุ่มประสานใจ	52
- ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์	55

- องค์กรและหน่วยงานที่มีบทบาทต่อสถานการณ์เอดส์ในชุมชนบ้านหัวริน	
61	
- กิจกรรมเสริมสุขภาพและสุขภาพใจ	75
- กิจกรรมทางสังคมของกลุ่มผู้ติดเชื้อ	
และผู้ที่ได้รับรับผลกระทบจากโรคเอดส์	76
- กิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ	78
- ผลจากการรวมกลุ่มของผู้ติดเชื้อและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์	79
ส่วนที่ 3. การสร้างอัตลักษณ์ใหม่ของกลุ่มผู้ติดเชื้อ	
และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์	
81	
- การกลายเป็นผู้ติดเชื้อและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์	81
- การรวมกลุ่ม	
82	
- การเรียนรู้ในการนิยามตัวตนใหม่	
83	
- การประทับตรา	
86	
บทที่ 5 บทสรุป การอภิปราย และข้อเสนอแนะ	
- สรุปการวิจัย	
88	
- การอภิปรายผล	
89	
- ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้	
94	
- ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	
95	

บรรณานุกรม

96

บรรณานุกรมอินเทอร์เน็ต

98

ประวัติผู้เขียน

99



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved